

Hà Nội, ngày 15 tháng 6 năm 2023

Số: NNHM-03/DBCL/TTUD

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG
THỜI HẠN MÙA**

(Từ tháng 6/2023 đến tháng 8/2023)

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 02 tháng qua

Trong tháng 4/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 69-80%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 633-663°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-102mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 0-120mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 33-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-27°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 70-100%.

Trong tháng 5/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 74-84%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 608-662°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-101mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 58-125mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 33-35°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 20-50%.

Trong tháng 4/2023, đã xảy ra những trận dông lốc, mưa đá vào ngày 9/4 tại địa bàn huyện An Phú, tx. Tân Châu, tỉnh An Giang; ngày 15/4 tại xã Phú Nhuận, xã Mỹ Hạnh Trung, huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang; từ ngày 23-24/4 tại địa bàn tỉnh Tiền Giang; chiều ngày 25/4 tại xã Long Thắng, huyện Lai Vung, Đồng Tháp; chiều ngày 27/4 tại tỉnh An Giang. Trong tháng 5/2023 tại khu vực ĐBSCL xảy ra 2 đợt nắng nóng diện rộng, gồm từ ngày 1-7/5 và đợt từ ngày 18-19/5, đáng lưu ý đợt nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt diện rộng từ 04-07/5, cụ thể tại Bến Tre (6/5) đã xuất hiện giá trị vượt giá trị lịch sử (GTLS) trong

cùng thời kỳ tháng 5. Trong tháng 5, từ ngày 1-10/5, xâm nhập mặn có xu thế tăng dần vào giữa tuần sau đó giảm (độ mặn phổ biến tại các trạm lớn hơn so với độ mặn cao nhất tháng 5/2022), từ ngày 11-31/5, xâm nhập mặn có xu thế giảm dần. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 4/2023	Tháng 5/2023
Độ ẩm không khí (%)	69-80	67-77
Nhiệt độ tối cao (°C)	33-36	31-34
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-27	23-25
Tích ôn hữu hiệu (°C)	633-663	560-588
Mưa hữu hiệu (mm)	0-120	58-125
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	97-102	96-99

Lúa Hè Thu trong khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long phổ biến trong giai đoạn mạ – đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng – trổ – chắc xanh, trà lúa sớm đang trong giai đoạn chín. Trong tháng 4/2023, một số tỉnh trong khu vực đã xảy ra mưa rào đi kèm dông lốc, cục bộ có mưa to, gây thiệt hại cho diện tích lúa. Ngoài ra, thời tiết khu vực tiếp tục có nắng nóng, có nơi nắng nóng gay gắt, đã ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của lúa, đặc biệt là các diện tích lúa trong giai đoạn đẻ nhánh (gây nên tình trạng đẻ nhánh kém và giảm các nhánh hữu hiệu). Trong tháng 5/2023, khu vực bước vào mùa mưa, những cơn mưa rào và dông (tập trung vào thời điểm chiều tối và đêm), có mưa vừa, mưa to, có nơi mưa rất to đã làm một số diện tích lúa bị đổ ngã. Trong 02 tháng qua, cây lúa chịu tác động chủ yếu bởi các đối tượng: rầy phấn trắng, rầy nâu, ốc bươu vàng, bệnh đạo ôn, vàng lá chín sớm, bệnh đốm vằn, sâu cuốn lá,...

Cây rau màu trong khu vực trong nhiều giai đoạn khác nhau: nhóm bầu-bí-dưa đang trong giai đoạn xuống giống – đậu quả – thu hoạch, nhóm họ cải trong giai đoạn xuống giống – phát triển thân lá – thu hoạch. Cuối tháng 4, tại khu vực ĐBSCL bước vào giai đoạn chuyển mùa, ban ngày nắng nóng, chiều tối xảy ra mưa rào và dông rải rác, biên độ nhiệt ngày và đêm lớn đã gây ảnh hưởng đáng kể đến quá trình sinh trưởng và phát triển của rau màu; Sang đến tháng 5 khu vực chuyển sang mùa mưa, thời tiết mưa lớn diện rộng kéo dài, trong mưa dông có sấm sét, gió giật mạnh đã gây ngập úng, ngã đổ, thiệt hại cho một số diện tích vườn trồng rau màu. Đối tượng sâu bệnh gây hại trên cây rau màu trong tháng là: rầy mềm, sâu vẽ bùa, bệnh thối nhũn, sâu tơ, sâu xanh,...

2. Dự báo

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 28-31°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-28°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 6 dao động trong khoảng 558-578°C; trong tháng 7 dao động trong khoảng 525-560°C; trong tháng 8 dao động trong khoảng 548-561°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 6 dao động trong khoảng 102-105mm; trong tháng 7 dao động trong khoảng 102-104mm, trong tháng 8 dao động trong khoảng 135-207mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 78-90%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-100mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng cơ bản được đảm bảo (có thể cao hơn so với nhu cầu lên đến 100%).

Nhiệt độ trung bình trong tháng 6/2023 phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; từ tháng 7-8/2023 nhiệt độ trung bình phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN trong khoảng 0,5°C. Tổng lượng mưa trong tháng 6/2023 trên khu vực phổ biến cao hơn từ 5-20% so với TBNN cùng thời kỳ; trong tháng 7, TLM trên khu vực phổ biến cao hơn từ 5-10% so với TBNN cùng thời kỳ; trong tháng 8, TLM phổ biến ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ.

Khu vực ĐBSCL trong tháng 6 xuất hiện nhiều ngày mưa rào và dông, chiều tối và đêm có mưa rào và dông rải rác, cục bộ mưa vừa mưa to. Tháng 7, khu vực nhiều khả năng có mưa rào và dông, cục bộ có ngày xuất hiện mưa dông mạnh kèm mưa lớn, mưa tập trung nhiều vào thời điểm chiều tối. Sang tháng 8, tại khu vực gió mùa Tây Nam ở phía Nam nhiều khả năng gây ra nhiều ngày có mưa rào và dông, cục bộ có ngày xuất hiện mưa dông mạnh kèm mưa lớn, mưa tập trung nhiều vào thời điểm chiều tối. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 6/2023	Tháng 7/2023	Tháng 8/2023
Độ ẩm không khí (%)	82-89	84-90	78-84
Nhiệt độ tối cao (°C)	29-31	28-30	29
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25-28	25-27	25-27
Tích ôn hữu hiệu (°C)	558-578	525-560	548-561
Mưa hữu hiệu (mm)	102-105	102-104	135-207
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	97-100	98-99	97-99
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	2%	2%	33 ÷ 100%

Trong giai đoạn tới, lúa Hè Thu trong khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long vào giai đoạn trổ – chín – thu hoạch; lúa Thu Đông (bắt đầu xuống giống từ cuối tháng 6) tập trung trong giai đoạn mạ – bén rễ – hồi xanh – đứng cái – làm đòng – trổ. Trong tháng 6, tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo trong tháng từ 102-105mm, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo (có thể cao hơn so với nhu cầu lên đến 2%), người dân cần chú ý duy trì mực nước trên đồng ruộng khoảng 5cm đối với diện tích lúa Hè Thu giai đoạn trổ - chín để đảm bảo cây lúa phát triển một cách tốt nhất và hạn chế sâu bệnh hại; Đồng thời, cần áp dụng nhiều biện pháp tổng hợp hạn chế đổ ngã trên cây lúa trong mùa mưa như: bón phân cân đối, bổ sung thêm kali... nhằm tăng cường tính chống chịu cho cây lúa, nên rút nước khô ruộng 7-10 ngày trước thu hoạch để mặt đất cứng, tránh đổ ngã và dễ thu hoạch. Tháng 7, dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 102-104mm, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 98-99mm, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo (có thể cao hơn so với nhu cầu lên đến 2%); trong giai đoạn lúa Thu Đông mạ – bén rễ – hồi xanh – đẻ nhánh, cần tháo nước kịp thời khi có mưa to, duy trì mực nước trong ruộng từ 2-3cm cho lúa giai đoạn đẻ nhánh; sau gieo cấy từ 5-7 ngày, cần kịp thời bón thúc đẻ nhánh; những diện tích lúa đã bón thúc đẻ nhánh người dân cần phun bổ sung dinh dưỡng qua lá để kích thích bộ rễ phát triển kết hợp bón phân với làm cỏ sục bùn. Sang tháng 8, lúa Thu Đông chủ yếu ở giai đoạn đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng – trổ, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng được đảm bảo (có thể cao hơn 100% so với nhu cầu), từ giai đoạn đẻ nhánh rộ – đứng cái, người dân áp dụng biện pháp tưới “ướt-khô xen kẽ”, đặc biệt giai đoạn lúa cuối đẻ nhánh cần rút cạn nước (khoảng 7-10 ngày) nhằm hạn chế đẻ nhánh vô hiệu, tạo độ thông thoáng và tăng hàm lượng oxy cho đất, kích thích bộ rễ phát triển; giai đoạn làm đòng – trổ (giai đoạn cây lúa rất cần nước, không được để ruộng khô nước) duy trì mực nước trong ruộng ở mức 3-5cm. Điều kiện thời tiết tuần tới nắng mưa đan xen, ẩm độ cao thích hợp cho ốc bươu vàng, đốm vằn, bệnh đạo ôn, cháy bìa lá, lem lép hạt,... tiếp tục phát sinh và gây hại, ngoài ra, rầy nâu có khả năng xuất hiện gây hại rải rác; người dân cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến của sâu bệnh hại để chủ động các biện pháp phòng trừ hiệu quả, tránh để sâu bệnh lây lan diện rộng.

Rau màu ở trong nhiều giai đoạn giai đoạn xuống giống – sinh trưởng – thu hoạch. Trong giai đoạn tới, khu vực trong cao điểm mùa mưa, người dân cần theo dõi diễn biến thời tiết để xuống giống rau, lên luống cao tránh tình trạng ngập úng, ngã đổ, hư hỏng cây rau màu. Đồng thời, vào mùa mưa bão, lượng nước cung cấp cho vườn sẽ liên tục và kéo dài, do đó, người dân cần thiết kế hệ thống thoát nước tốt, sử dụng màng phủ nông nghiệp để che trên mặt luống rau, sẵn sàng biện pháp rút nước cho vườn nhanh chóng khi gặp mưa lớn; khi đất ráo, se mặt tiến hành xới xáo nhẹ, bón bổ sung lân, kali và vi lượng kết hợp vun luống để cây tiếp tục sinh trưởng, phát triển; những diện tích không có khả năng phục hồi cần xử lý đất, phơi đất và tiến hành gieo trồng lại. Thời tiết mưa nhiều, ẩm độ cao là điều kiện thuận lợi cho sinh vật gây hại phát triển nhanh trên cây rau màu, như: sâu tơ, sâu khoang, bọ nhảy, bệnh thối nhũn, bệnh sương mai, thán thư... Do đó, cần thường xuyên vệ sinh vườn; dọn sạch tàn dư từ vụ trước, phơi đất thật khô (từ 10-15 ngày) để diệt sạch sâu non, nhộng còn trong đất, giữ cho vườn rau sạch cỏ dại (để cắt đứt nơi trú ngụ của sâu bệnh, tránh cạnh tranh dinh dưỡng với cây rau); thu gom các lá già, nhiễm bệnh đem đi tiêu hủy, tiến hành phun thuốc phòng trừ các đối tượng gây hại (đảm bảo thời gian cách ly đúng quy định).

Tin phát ngày: 15/6/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/8/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng